

2021- 2022

Årsrapport

Brukerforum ved Forskningscenter
for Aldersrelatert Funksjonssvikt og
Sykdom, Sykehuset Innlandet

Sverre Bergh, Birger Lillesveen, Irene Røen,
Lisbeth Dyrendal Høgset
Forskningscenter for Aldersrelatert Funksjonssvikt og
Sykdom (AFS), Sykehuset Innlandet

ÅRSRAPPORT FOR 2021-2022

Innledning:

Forskningssenter for Aldersrelatert Funksjonssvikt og Sykdom (AFS) i Sykehuset Innlandet etablerte i 2021 et brukerforum. Brukerforum ved AFS skal ivareta «brukerstemmen» og bidra til den generelle utvikling av AFS og fremme brukermedvirkningen i forskning.

AFS er et aktivt forskningssenter og har et etablert samarbeid med kommuner i Innlandet og ellers i landet om ulike prosjekt. Brukerforum ved AFS kan bidra med å kvalitetssikre, effektivisere og systematisere brukermedvirkningen, og gjøre den til en aktiv og sentral del av virket ved AFS, både i forskning og utviklingsarbeid.

Forskningssenteret AFS sin visjon er: «Forskning og praksis i samspill - til det beste for eldre pasienter»

AFS ønsker å:

- Drive forskningsprosjekter om eldre i kommune- og spesialisthelsetjenesten
- Være et aktivt forskningsmiljø gjennom doktorgradsprosjekter og postdoktorprosjekter
- Samarbeide med ledende nasjonale og internasjonale miljøer
- Integrere forskning og klinisk arbeid
- Formidle og implementere forskningsprosjekter i praksis
- Utvikle metoder for innsamling av data og databehandling

Aktuelle prosjektområder:

- Demens og alderspsykiatri
- Kreft hos eldre
- Helsetjenester til eldre

Medlemmer i Brukerforum ved AFS

Det har vært noe utskiftning i brukerforum ved AFS underveis i perioden fra oppstart juni 2021 til desember 2022. I tabellen under er en oversikt over medlemmer i brukerforum og hvilken periode hver deltager har vært medlem av brukerforum.

Organisasjon/arbeidsted	Navn	Periode
AFS - leder	Birger Lillesveen (leder av gruppe)	2021 - 2022
AFS - sekretær	Lisbeth Dyrendal Høgset	2021 forts.
AFS - leder AFS	Janne Myhre	2021 – jan. 2023
AFS - forskningsleder	Sverre Bergh	2021 forts.
AFS - professor	Marit Slaaen	2021 – jan. 2022
Nasjonalforeningen	Astrid W Storberget	2021 – jan. 2022
Nasjonalforeningen	Henrik Øvergård	2021 – 2022
Kreftforeningen	Gunhild Salvesen	2021 forts.
AFS-stipendiat	May Ingvild Volungholen Solli	2022
AFS- stipendiat	Ben Kamsvåg	2022
Nasjonalforeningen	Gunn Smetorp	2022
Mental helse	Heidi Østenstad	2021 – 2022
Mental helse	Anne Karin Bredalen	2021 – nov. 2022
Nasjonalforeningen	Sissel Hammer	2021 – 2022

AFS - forskningsmedarbeider	Anette Væringstad	2021 forts.
Innlandet eldreråd	Bjørn Anders Hoff	2021 forts.
Brukerråd for helse og omsorgstjenester - Hamar kommune	Tore Nordseth	2021 forts.
Legeforeningen	Harald Sanaker	2022 forts.
Norsk Sykepleierforbund	Inger Amb	2021 forts.
Fagforbundet	Else Karin Jacobsen	2021 forts.

Møter:

Det er avholdt til sammen 7 møter i 2021 og 2022. To av møtene var større samlinger hvor forskning ved AFS ble presentert.

Første møte i brukerforum var 10. juni 2021. Hovedtema for møte var etablering av et brukerforum i forskning og hva det innebærer å være brukerrepresentant i brukerforum. I møtet ble det enighet om at hver organisasjon skulle skrive ned ord og tanker om brukermedvirkning i forskning, og sende til sekretær av brukerforum. Innspillene ble samlet og diskutert på neste møte. Dette arbeidet var også utgangspunkt for mandat for Brukerforum ved AFS.

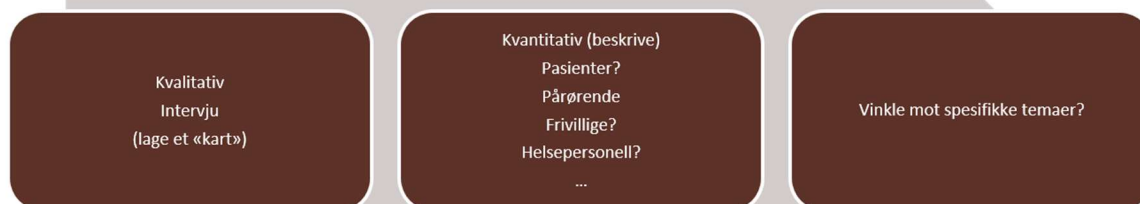
På alle møter har ideer til områder og tema for forskning blitt diskutert. Det har kommet mange ulike forslag til hva AFS kan forske på. Høsten 2022 ble alle referatene fra brukerforums møtene gjennomgått og forskningsideene samlet i ett dokument. Deretter ble det satt av tid til å diskutere forskningsideene i gruppearbeid. Brukerforums oppgave i gruppearbeidet var å bli enige om tre hovedområder brukerforum vil anbefale AFS å forske på.

Resultat av gruppearbeid med ideer til forskning og skisse til prosjekt ble presentert på en forskersamling for AFS på Hoel gård i oktober 2022.

Hovedområder:

- Hjemmeboende eldre over 80 år.
- Det å kunne bo hjemme lengst mulig (med og uten tjenester)
- Hva er viktig for deg (for å kunne bo hjemme)?
- Bo hjemme lengst mulig?
 - Hvordan forstår pasientene dette? Pårørende? Helsepersonell?
 - Hva ønsker disse personene eventuelt hjelp til?
 - Hvem får de hjelp fra i dag?
 - Hvordan kan hjelpen organiseres?

Skisse prosjekt – tre hovedtemaer

Øvrige tema på brukerforums møter har vært diskusjon om opplæring og skolering av brukarmedvirkere i forskning. En todagers konferanse på Lillehammer i november 2021 om brukarmedvirkning i forskning var et ledd i skolering.

Forskningsleder har presentert forskningsprosessen og hvilke deler av forskningsprosessen som er egnet for brukarmedvirkning. Skolering og opplæring av medlemmer i brukerforum er et arbeid som det må jobbes videre med i neste periode 2023-2024.

Brukerforum har bidratt med:

- å spre kunnskap om prosjekt for å kunne rekruttere kommuner.
- forslag til hvordan vi kan markedsføre forskning i kommuner, befolkning og organisasjoner.
- innspill på brukervennlighet og språk på nettsiden.
- rekruttering av brukarmedvirkere fra egen organisasjon til forskningsprosjekt ved AFS.

Aktiviteter:

Kurs

Høsten 2021 deltok 8 medlemmer fra brukerforum ved AFS på en konferanse om brukarmedvirkning i forskning. Kompetansesenter for brukererfaring og tjenesteutvikling- KBT [Brukarmedvirkning i forskning og fagutvikling - KBT \(kbtkompetanse.no\)](https://kbt.kompetanse.no), Høgskolen i Innlandet, Rådet for psykisk helse og Vestre Viken stod som arrangør. På konferansen ble det opprettet et arbeidsutvalget som skulle ha som oppgave å etablere et nettverk innen brukarmedvirkning i forskning og fagutvikling. Gunhild Salvesen fra brukerforumet meldte seg til å delta i arbeidsutvalget. Arbeidsutvalget har i perioden hatt 5 møter.

Presentasjoner:

- Birger Lillesveen og Lisbeth Dyrendal Høgset presenterte Brukerforum for brukerrådet i Sykehuset Innlandet 19. april 2022.
- Leder av brukerforum Birger Lillesveen presenterte brukerforums ideer til forskning på forskersamling for AFS på Hoel Gård i november 2022. Bjørn Anders Hoff Og Harald Sanaker deltok fra Brukerforum.
- Forskersamling for AFS på Rustad fjellstue i april 2021:
 - Gunhild Salvesen ga en interressant presentasjon om egen erfaring som pasient og pårørende på en samling for AFS på Rustad fjellstue i april 2021. Hun poengterte at erfaring, kunnskap og perspektiv brukerrepresentantene bringer inn, kan gjøre forskning bedre og mer relevant. Den største utfordringen blir å finne de rette «folka» til de ulike prosjekta (brukerrepresentant bør ha relevant erfaring).
 - Leder av brukerforum Birger Lillesveen hadde et innlegg om brukerforum ved AFS på samling. Han snakket om at det i 2015 kom ny lov om helseforetaksloven §35 om brukarmedvirkning i forskning, egne retningslinjer om hvordan dette håndteres. Brukerforumet ved AFS ble etablert blant annet for å møte dette kravet. Brukergruppa er pasienter, pårørende og ansatte. Viktig at brukerforum kommer tidlig inn i forskning. Ved ideer om nye forskningsprosjekter oppfordres AFS til å tenke brukarmedvirkning. Dette er et samspill mellom brukerforum og forskere.

Samarbeid:

Gjennom arbeidet med brukerforum ved AFS har det blitt økt samarbeid mellom AFS og de deltakende organisasjonene, men også mellom organisasjonene.

Økonomi:

Brukerforum søkte om midler fra Sykehuset Innlandet og har for 2022 mottatt kr 65216,- for dekning av honorarer, reise og bevertning på møter.

Medlemmer av brukerorganisasjoner får dekket reise til og fra møter og inntil 6 timer etter Sykehuset Innlandets prosedyre for godtgjøring av brukerrepresentanter.

For ansatte ved ASF og fagorganisasjoner anses deltagelse i brukerforum som arbeidsoppgavene til sin organisasjon og eller arbeidssted.

Sluttord:

Fra oppstarten i juni 2021 til desember 2022 har brukerforum utviklet seg i den retningen man håpet og som er beskrevet i mandatet. Brukerforum ved AFS har funnet sin form, og fremstår ved slutten av 2022 som solid og vitalt. Representantene fra organisasjoner og fagforeninger deltar aktivt i møtene og diskusjonene, og har bidratt positivt i utviklingen av Brukerforum ved AFS. Ved overgangen til 2023 er det noen utskiftninger av representanter, men det er også flere representanter som fortsetter. Dette vil bidra til en kontinuitet i Brukerforum ved AFS.

Ottestad / 27-03-2023